

גליון מס' 1095

"שמעו ותחי נפשכם"

העורך: הרב יצחק עידו וובר ארליך שליט"א

מתורתו של הגאון הצדיק רבי משה וובר זיע"א

פרשת מקץ-ר-ח-חנוכה - ל' כסלו תשפ"ג - נא לא לעיין בעלון בשעת התפילה ובקריאת התורה

הוראות למעשה על פי השל"ה הקדוש

הוראה למעשה

א שרי אדם מודה על חטאיו ירוחם, כמו שנאמר: "ומודה ועוזב ירוחם" (משלי כח, יג), קל וחומר שיהיה נזהר בוידיויים בכל עת ובכל שעה לכבוד מלך מלכי המלכים ה' ובתנאי שיהיה מודה ועוזב ומשלים במצולות ים כל חטאיו.

המקור בפרשה: "את חטאי אני מזכיר היום" (בראשית מא, ט) הנה, שר המשקים היה גוי טמא, והערה נפשו למות להודות על חטאיו בשביל תועלת פרעה ומידת בשר ודם כשמודה על חטאיו אזי אוי לו. עם כל זאת הערה נפשו למות והודה.

הוראה למעשה

האדם בכל פעולותיו יודה וישבח לקונו יתברך, כי לו הגדולה והכח והממשלה בכל מכל כל.

המקור בפרשה: "בלעדי אלוקים יענה את שלום פרעה" (בראשית כא). "את האלוקים עושה"

פרטיו. ודבר זה הוא כל זמן עמידת העולם שש אלפים הווה עלמא (ראש השנה לא) וכבר בעוונותינו הרבים התפשט גם באלף השישי והממשלה בידו עד שיבוא משיח צדקנו תשועת ה' כהרף עין ועל זה נרמזו בכאן שישה אלפין: "איש אל אחיו אבל אשמים אנחנו".

המקור בפרשה: "איש אל אחיו אבל אשמים אנחנו". התוודו על עונם ופרטו את עוונם כי צריך לפרט את החטא (יומא פו). ופירוט בדבריהם אשר ראינו צרת נפשו" ונוסף על זה חטאנו כי התחנן לפנינו ולא שמענו. וכן ינהוג האדם לפרט חטאיו תמיד בפני קונו ויבכה ויתחנן ויתאבל. וזהו לשון "אבל אשמים אנחנו". "אבל" לשון אבלות כי על זה בכינו ומתאבלים אנחנו. ודע כי הקליפה הוא היצר הרע בכלל, הוא כמה פרטים שמתפשטים בכל צד ופינה בכל אשר ימצא, על כן צריך לפרט החטא ולהתחרט כדי לבטל פרטיו.

(בראשית מא). ראה איך שם שמים שגור בפי יוסף הצדיק, לתלות הגדולה ב-ה' יתברך ואמר: מה אני ומה חי, כי אם מה שחולק ה' יתברך מכבודו לי

הוראה למעשה

האדם צריך לקיים את הציווי "תמים תהיה עם ה' אלוהיך ובטל רצונך מפני רצונו".

המקור בפרשה: "ויוסף הוא השליט" אמר הנביא בשם ה' יתברך: "כי לא מחשבותי מחשבותיכם", כי מחשבת האדם הבל המה, הבל הבלים בלי מספר. האדם חושב ענין זה לטובה ובאמת הוא רע וכן חושב ענין לרעה והאלוקים חשבה לטובה (בראשית נ, כ). ראה מחשבת השבטים היתה "לעבד נמכר יוסף" (תהילים קה) וזה הדבר בעצמו היתה הסיבה שנעשה למלך.

הוראה למעשה

האדם צריך לפרט החטא ולהתחרט כדי לבטל

נקיי הדעת שבירושלים

60 שנים - צורך

בתוך כוס התכה עתיק והופך אותם למים. ואז אני יוצק את המים הללו לתוך תבנית בגודל 20 ס"מ על 20 ס"מ. בתום פעולה זו, אני מרדד את הכסף לתוך פחים המיועדים לעיבוד, וכך אני מייצר גביעים לקידוש, קופסאות לאתרוגים, נרתיקים למגילת אסתר, פמוטות, חנוכיות ועוד תשמישי קדושה מכל הסוגים".

"וכיצד אתה מצליח לעטר את כלי הכסף הללו בעיטורים המקוריים והווירטואוזיים שנעשים במלאכת מחשבת שכזאת?" אני שואל. ור' סעדיה בענווה, משיב: "אני לוקח ציורים שצוירו ביד וחורט אותם על גבי כלי הכסף באמצעות חומר שנקרא "חומצה חניטית", ואכן רבים אומרים לי שכלי הכסף שלי, הם בלבדיים, יחודיים, וסגוליים".

לפני שנפרדת מר' סעדיה, נזכרתי שמסופר על ה"אור-החיים" הקדוש עסק במקצוע הצורפות. כשספרתי זאת לסעדיה הוא הגיב ואמר: "היו עוד רבנים חשובים כמו הרב קאפח זצ"ל שעסקו במקצוע הזה. כנראה שכיוונו בעבודתם לכלי המשכן והמקדש". ובנימה נעימה זאת נפרדתי ממנו תוך כדי שאני מברכו שיזכה להכין את כלי בית המקדש השלישי שיבנה במהרה בימינו, אמן.

ר' סעדיה נדב שיחי' בבית המלאכה השבוע

עיניו החומות משולחן העבודה שלו ותקע אותן בי, ואז החל לגולל בפני את תהליך היצור שנעשה בבית מלאכתו: "אני קונה את הכסף כשהוא עשוי גרגירים. בבית המלאכה שלי אני מניח אותם

ב סמטת שפיצר שבשכונת "בתי-אונגרין" בירושלים, יושב לו כבר 60 שנים צורך בבית מלאכה דהוי, עתיק וקדום ומוציא בסיעתא דשמיא מתחת לידיו תשמישי קדושה אומנותיים ויחודיים.

שמו הוא ר' סעדיה נדב. סעדיה נולד לפני 80 שנים בשכונת נחלאות שבירושלים. בילדותו חבש את ספסלי תלמוד התורה התימני שבירושלים וכשבגר עבר ללמוד בבית ספר "חורב".

אביו, ואחיו הגדול היו צורפים. היה להם בית מלאכה קטן ב"כוכב הדודיקה" שבירושלים. בתום לימודיו בבית-הספר, היה סעדיה נוהג לבקר בבית המלאכה של אביו וכך גם החל את דרכו במלאכת הצורפות.

"מה מיוחד בכלי הכסף שאתה יוצר" שאלתי השבוע כשבקרתי אותו בחדר הרעוע בו הוא עובד.

"אני מבצע עבודות כסף בסגנון ישן ועתיק. סגנון העבודה שלי דומה לדרך בה היו מייצרים כלי כסף לפני 140 שנים", הוא השיב תוך כדי שהמשיך במלאכתו. "ספר לי כיצד יוצרים כלי כסף אומנותיים שכאלה" שאלתי. סעדיה הרים את

לעילוי נשמת הגאון הגדול רבי מרדכי אהרן בן רבי יוסף חיים שיינברגר זצ"ל נפטר י"ח אב התשע"ט ת.נ.צ.ב.ה.

שאלות קצרות ותשובות בצידן:

1. מה הקשר בין סוף הפרשה הקודמת לתחילת פרשתנו?

תשובה: חכמינו ז"ל אומרים: "שלושה באין בהיסח הדעת ואלו הם: משיח, מציאה ועקר"ב" (סנהדרין צז). וניתן לומר שהמקור לכך הוא מהקשר מסוף הפרשה הקודמת לתחילת פרשתנו. המילה שמסיימת את פרשת "וישב" היא "וישכחו" ואילו המילה השניה שפותחת את פרשתנו (ועל שמה נקראת כל הפרשה כולה) היא "מקץ". היינו שבגלל השכחה שמביאה להיסח הדעת, יגיע הקץ.

2. מה הקשר בין תחילת פרשתנו לסופה?

תשובה: הסתלקותו של האדם לגנזי מרומים לאחר ימים ושנים טובות, הוא הקשר בין תחילת הפרשה לסופה. פרשתנו מסתיימת במילים "ואתם עלו בשלום אל אביכם". מילים אלה מרמזות על זמן הסתלקותו של האדם אל אביו שבשמיים. ואילו בנוגע לתחילת פרשתנו "ויהי מקץ שנתיים ימים", נאמר בשם הרה"ק רבי מאיר מפרמישלן: "ויהי מקץ" היינו שכשאדם מגיע לקץ ימיו, "שנתיים ימים" – ימיו נראים כאילו היו רק שנתיים ימים (ולכן צריך האדם לודא שכל ימיו יהיו מלאים בתורה ומצוות).

3. מה המילים "ויהי מקץ שנתיים ימים ופרעה חולם" באות לרמז?

תשובה: מילים אלה באות לרמז שפרעה ישן בימים כמו בלילות שהרי המילה "חולם" מופיעה מיד ליד המילה "ימים" ומכאן שגם בימים הוא ישן וחולם.

שהיוונים רצו שיכתבו על קרן השור אין לנו חלק באלקי ישראל, הכוונה בזה, שאמרו לישראל שעל ידי חטא העגל נעשים חס ושלום נפרדים מהקדוש ברוך הוא, ועל ידי זה רצו להחטיאם. אבל האמת אינו כן, שישאל הם תמיד מחוברים ודבוקים בקדוש ברוך הוא. והכהנים הם שמקרים תמיד את ישראל להקדוש ברוך הוא, על ידי שהם מקריבים את הקרבנות, מלשון התקרבות.

וזה מרומז גם בברכת כהנים, שהכהנים מברכים לישראל יאר ה' פניו אליך (במדבר ו, כה-כז), ופירש רש"י: "ראה לך פנים שוחקות פנים צהובות", ישא ה' פניו אליך, "יכבשו כעסו". כי זו היא עבודת הכהנים, לקרב בין ישראל לאביהם שבשמיים.

דמיעוטא כלפי הנוהגים להדליק מבפנים, נחזי אנן איך גברא רבה קא מסהיד (נראה אנחנו איך אדם גדול מעיד), הלא הוא הגאון הקדוש ממונקאטש ז"ל בספרו נמוקי אורח חיים (סימן תרעא אות א), וזה לשונו: "כי בארץ הקודש רבים מדליקים מבחוץ כמצוותה מקודם" (ועכשו עוד נתרבו המדקדקים להדליק מבחוץ).

ונשאר שם בצריך עיון מדוע גם הם לא מדליקים כמו בארץ הקודש. ומביא שזקנו הגאון הקדוש בעל "בני יששכר" היה לו עשית (לאנטערגע) של כסף עם זכוכית מארבע צדדיה ובתוכה מנורת כסף להדליק נר של חנכה, ואמר כי תהיה לו לצורך בעת ביאת גואל צדק שאז ידליקו מבחוץ.

הרי גדולים הללו בטח ידעו גם כן מה שכתוב ב"שער הכוונות", ומשאל הביאו ראיה משם, זאת אומרת שלא מצאו שם מקור להדליק מבפנים, והיה פשוט להם כי למצוא מן המובחר הוא להדליק מבחוץ במקום שאפשר, וכפסק השולחן ערוך.

יהי רצון שעל ידי נר חנכה נזכה להאיר גם את רשות הרבים שיהיה רשות היחיד ליחודו יתברך.

טעם על שנותנים "דמי חנוכה" לתינוקות

יש ליתן טעם על "דמי חנוכה", על פי המבואר בספר "בני יששכר" וזה לשונו (מאמר ב, אות ח ואות טז): "על כן קראו לימים אלו חנוכה, שהוא חינוך והרגל על גאולה העתידה שאז יתגלה לנו האור הגנוז בשלמות; כמו שמחנכים הנערים למצוה קודם הזמן של חיוב כדי שיכירו וידעו בעת החיוב".

ועין מה שכתב בפירוש המשניות להרמב"ם (הקדמה לפרק חלק): "שים בדעתך, כי נער קטן הביאוהו אל המלמד ללמדו תורה וכו', בהכרח יצטרך המלמד שיזרז אותו ויאמר לו קרא ואתן לך אגוזים או תאנים", עיין שם באריכות שבאלו הדברים הקטנים מחנכים את הקטן.

בשביל זה ההורים נוהגין ליתן לקטנים מעות חנוכה, ובזה מחנכים אותם לתורה והנהגות טובות, שיהיה לנו לזכרון שבימים האלו מחנכים אותנו ומרגילים אותנו לגאולה העתידה לבוא במהרה בימינו אמן.

הנרות הללו אנו מדליקין על התשועות וכו' שעשית לאבותינו וכו' על ידי כהניך הקדושים

הטעם שנס חנוכה נעשה דוקא על ידי כהנים, לפי פשוטו יש לומר, מכיון שגזירת היוונים היתה להשכיחם תורתך ולהעבירם מחקי רצונך, משום זה הכהנים שעליהם נאמר (דברים לב, י) "ויראו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל", יצאו להלחם במסירות נפש נגד היוונים.

עוד יש לומר, בהקדים דברי מהר"ל על מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בראשית רבה פרשה ב, ד)

ואת אחיכם הקטן תביאו אלי ויאמנו דבריכם ולא תמותו ויעשו כן (מב, כ)

לכאורה מה שכתוב "ויעשו כן" נראה כמיותר, שהרי אחר כך כתוב באריכות כל הויכוח של אחי יוסף עם אביהם בענין בנימין, ואיך שבסופו של דבר הביאו אותו.

ואפשר לומר, שיתפרשו תיבות "ויעשו כן" על דרך שפירש רש"י על הפסוק (שמות יב, כב) "וילכו ויעשו", "וכי כבר עשו, אלא מכיון שקיבלו עליהם לעשות, מעלה עליהם הכתוב כאילו עשו". ויש לומר גם כאן, כי תיכף כשגמר יוסף את דבריו ענו לו האחים שהם יעשו מה שאמר להם. ויהיה פירושו של "ויעשו כן", כלומר שקיבלו עליהם לעשות כדברי יוסף.

וקיבלו עליהם כך, כי היו בטוחים שיעקב אביהם יסכים עמם. ובהכרח צריך לומר שהיו בטוחים שיעקב יתן להם את בנימין, שאם לא כן, לא היו מפקירים שם את שמעון אחיהם. ולפי זה יובן הטעם שראובן ויהודה מסרו נפשם כדי שאביהם יסכים איתם לשלוח את בנימין, מאחר שקיבלו על עצמם לעשות כך.

חנוכה

הדלקת נר חנוכה מבחוץ

בירחון תורני בשם "עולת החודש" (ארה"ב, קונטרס ד – כסלו תשלז), כתב שהאר"י ז"ל הדליק נר חנוכה בפנים, ומסתמך על דיוק בספר "שער הכוונות" למורנו הרב חיים ויטאל ז"ל, ענייני חנוכה. והאמת יורה דרכו, שאין הוכחה משם.

וזה לשון הרב חיים ויטאל שם: "בלילה הראשון ידליק הנר שבצד ימינו, שהוא היותר רחוק מן הפתח מכל שבעת הנרות. ובליל שני ידליק נר השני לו, שהוא יותר סמוך אל הפתח יותר מן הראשון, ואחר כך יפנה אל ימין וידליק נר הראשון", עד כאן דבריו הקדושים.

וזה לשון הירחון ההוא: "הרי ברור שלא נהג כמנהג אלה המדליקין על פתח הבית מבחוץ, שהרי למנהגם הנר הראשון של ימין הוא הסמוך לפתח וכו'", עד כאן לשונו.

אבל באמת אין ראיה, שיכולים לומר שהיה נוהג להעמיד את המנורה בחלל פתח הבית, והניח הנרות לאורך עובי המזוזה (ראה מגן אברהם סימן תרעו ס"ק ד). ולפי זה מיושב, שזה שכתב בלילה הראשון ידליק הנר שבצד ימינו שהוא היותר רחוק מן הפתח, היינו שהוא היותר פנימי לבית, ובליל השני ידליק נר השני שהוא יותר סמוך אל הפתח, היינו שהוא יותר קרוב אל היציאה.

ומה שכתב בירחון שם: "כי הנוהגים פה עיר הקדוש להדליק בחוץ (ירושלמים ותיקים) הם מיעוטא

לעילוי נשמת האשה החשובה מרת שרה גולדה קופמן ז"ל בת הרה"ג רבי אלימלך וובר ז"ל – נפטרה בו' ניסן תשע"ג לעילוי נשמת הרבנית הצדקנית שהייתה מפורסמת במעשי חסדיה הכבירים – מרת יהודית רובינשטיין ז"ל – נפטרה בו' ניסן תשע"ג

תחית המתים של ה"אמא השניה"

לא הביט אנה ואנה, צעד את הדרך הקצרה מבית המרזח של היהודי אל ביתו התמוטט ומת שם.

למחרת היום, הופיעו הגויים הקבועים וישבו סביבות השולחנות לסבוא משקה במלוא הגרון, היהודי שעבר ביניהם להגיש להם את אשר הזמינו, שמע אותם משוחחים בהתרגשות על מותו של החייל ההוא, שנמצא בביתו ללא רוח חיים.

כך החיה המהריא"ץ' ממארגריתן גוי, לשעה קלה, כדי להציל יהודי מצאה לרווחה.

אותות של דאגה ניכרו היטב על פניהם. כבר כמה שבועות שהרב מוטל במיטת חוליו

יהודי העיירה ותלמידיו של הגאון ששמעו דבר המעשה, הרחיבו את פיהם בחיך קליל כאומרים, "וכי חידוש הוא אצל רבינו הגדול להחיות מתים? להחיות גוי לשעה אחת דבר של מה בכך הוא אצלו". זאת כי הכל זכרו מעשה מופלא של תחיית המתים בכלתו הצעירה, שכבר היתה בעלמא דקשוט, ושבה להיות כאחת האמהות עוד שנים רבות, עד זקנה ושיבה, וכה היה המעשה:

מארגריתן כולה נתונה היתה בסערת תפילה. בבית המדרש הצטופפו כל ראשי בתי האב, בחורי הישיבה ואפילו ילדים, צעירי הצאן. אותות של דאגה ניכרו היטב על פניהם. כבר כמה שבועות שהרב מוטל במיטת חוליו, ופרופסורים שהובאו מבדפסט רומזים הלך ורמוז שחכמת הרפואה אין לה מזרז ותוחלת להציע לרב הנערץ.

בעזרת הנשים עמדו אימהות צדקניות, סידורי "קרנן מנחה" בידיהן ודמעתן על לחיין. צעיר לימים הוא הרב. זה לא מכבר השיא את בכור בניו, וכבר ילך מן העולם!?

רופאים חמורי סבר יצאו מחדרו של הרב, צועדים בלאט וראשיהם מורכנים. הם ביקשו לומר דבר מה, אך הרבנית הצדקנית מרת יטא וינברגר ע"ה העדיפה שלא לשמוע. ידוע ידעה שאין בפייהם בשורות טובות... מצבו הרפואי של הרב אינו שפיר ומן הסתם החמיר. היא פתחה בזעקה ודברה אל ה' הרחמן בתחינה ארוכה לשלומו של בעל נעוריה:

הלוא הדור צריך לו, מרביץ תורה הוא ובאר מים חיים עבור המוני תלמידיו שהיו ושיבואו בעתיד

"ריבונו של עולם אל אלוקי הרוחות, גלוי וידוע לפניך חוליו המסוכן של בעלי הגאון והצדיק. הלוא הדור צריך לו, מרביץ תורה הוא ובאר מים חיים עבור המוני תלמידיו שהיו ושיבואו בעתיד, אף רועה נאמן הוא לעדתו אנשי העיירה. פטירתו אבידה גדולה יותר מאשר אם אני אפטר מן העולם. אשר על כן עשה עימנו חסד ואל תיקחה מן העולם קודם זמנו. הנני מוכנה ומזומנת להיות

ולגם לאיטו, לגימות קצובות שהחיו את נפשו. מעודד מקבלת הפנים החמה והמרגיעה, החל מספר את סיבת בואו הנה במרוצה מבוהלת:

והנה לפני כמה שעות, נכנס אלי חייל נוכרי, חשק להרטיב את גרונו בין שרף לרוב. הוא דרש ממני עוד ועוד ספלי יי"ש

"הרב אולי מכירני. אני הוא בעליו של ה"קרעטשמע", בית מרזח במרחק שעת הליכה מכאן, ממארגריתן. המקום הזה הוא מקור פרנסתי ופרנסת משפחתי. והנה לפני כמה שעות, נכנס אלי חייל נוכרי, חשק להרטיב את גרונו בין שרף לרוב. הוא דרש ממני עוד ועוד ספלי יי"ש, וכשראיתי שהוא כבר מסתכן בשתייתו המרובה ניסיתי למנוע בעדו, וללא הועיל.

כשכמות המשקה החריף עברה כל גבול הגיוני וגופו לא יכול היה לעמוד בכך, נפל החייל על מקומו ומת מיתת חטופה. הייתי לבד עימו, כי כבר ירד הלילה ולא היה עוד בבית המרזח מי שיעיד שאני לא נגעתי בו לרעה. עתה, אין לי ספק, שיאשימו אותי שאני הרגתי, בשל סכסוך כספי או כיוצא באלו עלילות שווא ואוון. ואני גם "חב לאחריני" כי שונאי ישראל יגוללו את האשמה על ראש כל היהודים בכפרים ובעיירות שסביב, כאילו הם מבקשים להמית את הנוצרים. מי יודע לאן יובילו העלילות בשל אותו שיכור

מיהרתי להוריד את הפגר אל מרתף הבית ורצתי לכאן, למרות החשיכה והפחד מהדרך השוממת. יורה לי הרבי כיצד לנהוג ויברכני, כי מפחד אנוכי לשוב אל ביתי, שמא כבר נודע מותו של הנוכרי וכבר החל הנגף חלילה.

"בבואך הביתה", אמר לו הרב בפשטות, "רד אל המרתף ואמור לחייל המת שבביתך שאין הבית מתאים כדי למות בו..."

הרב והשוחר האזינו ליהודי הכפרי ברוב קשב וחרדו יחד עימו... הרב ממארגריתן כאב את בהלתו הנוראה. הניח את ידו על כתפו וזירז לשוב לביתו: "בבואך הביתה", אמר לו הרב בפשטות, "רד אל המרתף ואמור לחייל המת שבביתך שאין הבית מתאים כדי למות בו. אמור לו שאני אמרתי, שישבו לביתו וימות לו שם..."

היהודי הזה האמין לכל מילה באמונת אומן. לא בכדי כיתת את רגליו בעת מצוקה עד לכאן. ידע שרבה של מארגריתן יסייע לו בפלאות שמחוץ לדרך הטובע, כל זאת בכוח התורה שבו. הוא שב לביתו, ירד אל המרתף, ואמר אל המת הדומם מילים כדורבנות: "הייתי עתה אצל הרב ממארגריתן, והוא תוהה ממש על עובדת מותך דווקא בביתי, כלך לך למעונך שלך ומות שם".

המת הלזה היה צייתן להפליא. הוא קם ממקומו,

בחנוכה ב-כ"ח בכסלו תרנ"ג חל יום הסתלקותו של רבי יהושע אהרון צבי ויינברגר רבה של מארגריתן (מרגיטה) שנודע גם בכינוי המהריא"ץ. הוא היה מגדולי תלמידיו של החת"ס סופר. הוא התפרסם כאחד מגדולי הפוסקים של חבל טרנסילבניה. שאלות נשלחו אליו גם מיהדות הונגריה. הוא הרבה לשאת ולתת עם גדולי הרבנים בדור ההוא.

כיפת לילה שחורה וסמיכה ריחפה מעל מארגריתן, עיירה הונגרית נודעת בשערים. הבתים כולם עטופים היו בשנת ישרים. הרחובות הזעירים והשבילים המפותלים שוממים ושלווים, כאילו נחים אף הם לקראת בוקר המחר, שבו יפסעו עליהם תושבי העיירה, מתרוצצים הלך ושוב, כל אחד לענייניו הבוררים.

מי שקץ בחושך באותה שעה מאוחרת וכמה לקרן אור, שם היה פעמיו אל עבר בית המדרש שבמארגריתן. שם ישבו כמידי לילה, הגאון הקדוש רבי יהושע אהרון צבי ויינברגר זצ"ל, המהריא"ץ, שהיה מגדולי תלמידיו של שר התורה גאון הדורות, מרן החתם סופר זע"א, יחד עם השוחט ובודק של העיירה. הם העבירו את הלילות בלימוד משותף ומעמיק, וקולות התורה מפיותיהם היו הקולות היחידים שהפרו את דממת הלילה.

הם נבהלו לרגע, כשאיש גדל מידות נכנס אל ההיכל, ולאור הנרות שבסמוך להם, הבחינו שיהודי הוא

כל כך היה השקט מושל בכיפה, עד שכל רחש של ענפים מתנועעים ברוח או כיוצא באלו, רעשים קלים, היה מגיע לתוך בית המדרש. על אחת כמה וכמה, שקול פסיעות ונשימות כבדות שהתקרבו אל בית מקדש מעט שבמארגריתן, נשמעו היטב אצל שני הרבנים שעמלו בתורה. הם נבהלו לרגע, כשאיש גדל מידות נכנס אל ההיכל, ולאור הנרות שבסמוך להם, הבחינו שיהודי הוא. כך העידו הציצית שבצבצה מבגדיו, פאותיו הסתורות, וכובע המצחיה שלראשו. פניו לא הניחו מקום לטעות. דבר מה נורא עובר עליו, עיניו היו מבוטות והוא בקושי פצה את פיו.

מבטו הטוב של המהריא"ץ' השיב את רוחו של היהודי. הוא הצליח להפיק מפיו אנחה וכמה מילים בצידה.

"אויה רבי, עתה ירצחוני נפש ויתאנו לכל יהודי האזור", ומדי דברו כרע נפל היהודי על יד שני תלמידי החכמים וספריהם, התעלף ואיבד את הכרתו.

הרב והשוחר לא איבדו רגע. הם התכופפו אל היהודי ועיסו את רקותיו, שטפו את פניו במים ועשו כל שניתן להשיב את רוחו אליו, ומשהתאושש הגישו לו משקה חמין. הוא בירך

השגחה פרטית בציון רבי עקיבא

אמרו לרבי עקיבא: מפני מה אתה צוחק? אמר להם: מפני מה אתם בוכים? אמרו לו: גויים הללו שמשתחוים לעצבים ומקטרים לעבודת כוכבים, יושבים בטח ובהשקט ואנו – בית הדום רגלי אלוקינו – בית המקדש, שרוף באש ולא נבכה! אמר להם רבי עקיבא: מפני כך אני מצחק. ומה לעוברי רצונו כך, לעושי רצונו על אחת כמה וכמה שעתיד ה' לשלם להם שכר טוב.

הסיבה שנזכרת בגמרא הזאת הייתה בשל העובדה שהשבוע התקיים משחק כדורגל עולמי שמילארדי בני אדם צפו בו מכל קצוות תבל.

כשנזכרת לדעת זאת, חשבתי לעצמי: אם לעוברי רצונו בורא עולם מסייע לצפות באירוע שכזה, הרי קל וחומר בן בנו של קל וחומר שכשמישיח צדקנו שהוא מעושי רצונו של בורא עולם יבוא ויגאלנו בקרוב ממש בודאי שיצפו בו ויקבלו את פניו מיליארדי בני אדם מתוך כבוד, אהבה ושמחה מרקיעת שחקים.

רצ"ל / אבי-אל

התלמידים להרחיקה מרבם כי לא ידעו שהיא רעיתו ואז אמר להם רבי עקיבא: "הניחוהו, (התורה) שלי ושלכם – שלה הוא." ובהמשך ממשיכה הגמרא לספר סיפורים מאלפים אחרים אודות רבי עקיבא.

ליבי עצר מלכת באותה העת שהקראתי את דברי הגמרא הללו כי הפנמתי שההשגחה הפרטית של בורא עולם גרמה לי להגיד שיעור זה שעוסק ברבי עקיבא בציונו הקדוש מבלי לתכנן זאת מראש. **מעשה זה הוא הוכחה נוספת שה' יתברך "מכין מצעדי גבר" ומוליך כל אחד ואחת מאיתנו למקום הנכון והטוב ביותר עבורנו. ישתבח שמו לעד.**

לעושי רצונו על אחת כמה וכמה

ואם כבר הזכרנו את התנא רבי עקיבא, נזכרתי השבוע בגמרא בסוף מסכת מכות אודות רבן גמליאל ורבי אלעזר בן עזריה ורבי יהושע ורבי עקיבא שהיו הולכים בדרך ושמעו קול המונה של רומי מרחובות שווקיה ממרחק גדול של מאה ועשרים מיל והתחילו הם בוכים ורבי עקיבא צוחק.

השבוע אירע לי אירוע של השגחה פרטית נפלאה: הגעתי בשעה מאוחרת לציונו של התנא הא-לוקי רבי עקיבא שבעיר טבריה. כוונתי הייתה לשהות בציון זמן קצר ולאחר מכן לשים את פעמי לכוון האכסניה שבה שהיתי ולהקליט שם שיעור בדף היומי. תוך כדי שאני מתפלל בציון נזכרתי שבאם לא אקליט מייד את השיעור, לא תהיה לי אפשרות לשלוח זאת לאחר מכן. בשל כך נאלצתי להכנס למכונית שחנתה בסמוך לציון ולהתחיל להקליט שם את השיעור. תוך כדי שאני קורא בקול רם את מילות הגמרא, גיליתי שמדובר בדף (דף נ') במסכת נדרים) שמדבר אודות רבי עקיבא ואשתו רחל אשר בתחילת דרכם חיו חיי עוני ונאלצו לישון על קש וזאת בשל כך שאביה של רחל – כלבא שבוע שהיה מעשירי ירושלים, הדיר את ביתו רחל מנכסיו בגלל שנישאה לעקיבא רועה הצאן וכיצד זמן קצר לאחר נישואיהם, רחל שלחה את רבי עקיבא ללמוד תורה במקום מרוחק מביתם ובתום עשרים וארבע שנים חזר רבי עקיבא עם עשרים וארבע אלף תלמידים וכשרחל באה להקביל את פניו עם בגדיה המרופטים, ביקשו

תחית המתים של "אמא השניה" – המשך מהעמוד הקודם

מרת פייגא קמה ממיטתה, נעמדה, והתהלכה על רגליה בריאה כאחד האדם

המהריא"ץ נכנס אל החדר וסגר הדלת בעדו לזמן ניכר. בני המשפחה התהלכו במתח רב ולפתע נפתחה הדלת, הרב יצא מן החדר ופנה ללכת לביתו שלו. הם נכנסו אל חדר הנפטרות והביטו בבילתי יאמן: מרת פייגא קמה ממיטתה, נעמדה, והתהלכה על רגליה בריאה כאחד האדם. רק שינוי אחד ניכר בה, מאז שחייתה מחדש היו פניה כשל אשה זקנה באה בימים, למרות שבטרם נפטרה היו פניה כשל אישה צעירה.

"ספרי נא", ביקשו ממנה בני משפחתה "מה עבר עליך, מה ראית, הרי כבר היית שם למעלה?".

מרת פייגא החרישה מאחר שלא הותר לה לגלות מה שחוותה. היא האריכה ימים עד לתשעים שנה.

הודעה משמחת:

את העלון "שמעו ותחי נפשכם" ניתן גם לקרוא ולהשיג מידי שבוע בתוך חוברת "עלוני הציבור" המצורפת למגאזין "הציבור החרדי" שנמכר בחנויות ובדוכני העיתונים.

ש"ב כ"ק האדמו"ר ממכנובקה רבי יהושע דוקח שליט"א

הבית על תילו, כדי שחותנה הרב יוכל להרצות את שיעוריו, לשבת בדיני תורה ולנהל את רבנותו בשובה ונחת.

אך הנה שוד ושבר. כלתו של הרב, מרת פייגא, חלתה במאד מאוד, ועד הכי והכי תוך שהחלו להתייעץ כדת מה לעשות, שבקה היא חיים והותירה אותם לכל חי.

הרב ממארגריתן קפץ ממקומו כששמע את בשורת האיום. הרב שאל בכאב שאינו עצור: "מה, האם השניה גם נפטרה?", כשכוונתו לכך שהיא הייתה אם הבית אחרי פטירת זוגתו. לרגע עמד על מקומו ואז פנה ללכת לכיוון חדרה של כלתו הנפטרת, כשהוא אומר בהחלטיות, "נלך לראות מה ניתן לעשות".

כופר לנפשו, ואם נגזרה גזירה והדור צריך כפרה, אלך אני תחתיו".

שעה ארוכה שפכה הרבנית הצדקת את ליבה ותעל שוועתה אל האלוקים. תפילתה התקבלה וה"עסקה" התבצעה במלואה. מצבו של הגאון המהריא"ץ השתפר, ולתדהמת הרופאים והסובבים, הלך והתחזק, ישב על מיטתו והתהלך על משענתו עד שהחלים לחלוטין.

אך שמחת ההחלמה היתה מלווה בעצב רב. הרבנית המסורה חלתה חולי גדול שממנו לא קמה. נתנה את חייה לבעלה הגדול, לתורתו, לתלמידיו ולבני קהילתו.

בעת ההיא היה כבר כאמור, אחד מבניו של הרב נשוי. היה זה הגאון הצדיק רבי יעקב יוסף וינברגר שהתגורר במארגריתן ליד אביו. ושם זוגתו מרת פייגא.

היא העמידה מידי יום את הבית על תילו, כדי שחותנה הרב יוכל להרצות את שיעוריו

פייגא זו צדקת היתה, מצויינת לשם ולתהילה, בעלת חסד ומידות תרומיות. היא חרדה מה יהא עתה על ביתו של חותנה הגדול והחליטה ליטול על עצמה את העול ולתפקד כעקרת הבית במקום חמותה עליה השלום. היא דאגה, במאמץ רב, לכל מחסור. בישלה וכיבסה והעמידה מידי יום את

הודעה חשובה לקוראי העלון: המעוניינים לקבל את העלון למייל שלהם ישלחו הודעה למייל: nafshechem@gmail.com

לעילוי נשמת מורי הדיין הגאון האדיר רבי זלמן נחמיה בן רבי אברהם גולדברג זצ"ל. נסתלק לגנזי מרומים בל' אב – א' של ראש חודש אלול התש"פ ת.נ.צ.ב.ה. לעילוי נשמת דודת עפרה רכלין בת ישראל ז"ל נפטרה ל' סיון ה'תשע"ט ת.נ.צ.ב.ה.